Op huisbezoek bij Gerrit Kolenbrander

Interview met de winnaar van de Lendersprijs 2020

Raymond Creemers

Gerrit Kolenbrander is al decennia lang toonaangevend op het gebied van inventarisaties, monitoring, habitatbeheer en educatie voor reptielen, amfibieën en vissen. Voor de Meetprogramma's Reptielen en Amfibieën is hij als regionaal contactpersoon een bekende voor vele vrijwilligers. Daarnaast assisteert hij bij het zenderonderzoek van grote modderkruipers, het overzetten van amfibieën of het verzamelen van samples voor onderzoek naar dierziektes. Hij schroomt niet om een kraanmachinist aan te spreken om naar eigen inzicht een poel voor kamsalamanders uit te graven en zo nieuwe kansen te creëeren. Gerrit draagt zijn onschatbare kennis graag aan anderen over, ook als bestuurslid van de RAVON-werkgroep Gelderland en is een echte samenwerker, waarbij het niet uitmaakt of iemand beheerder, teller, uitvoerder, onderzoeker of leerling is. We stellen deze inspirerende Lendersprijswinnaar 2020 nog een paar vragen.

Bij de uitreiking van de Lendersprijs werd je begin november overvallen op de drempel van je voordeur. De RAVON-dag was voor het eerst digitaal en we wilden enkele markante vrijwilligers thuis bezoeken. Had je een link vermoed met de uitreiking van de Lendersprijs 2020?

Ik zag het totaal niet aankomen, het zou een opgenomen filmpje worden dus ik keek ook niet op van de cameraman voor mijn huis op de stoep. Toen ik, staande op de drempel, een kadootje in een verpakking kreeg aangeboden begon het kwartje wel te vallen. Dit was overigens het enige moment dat ik blij was met de corona-crisis, anders had ik op het podium in de grote zaal moeten komen en dat had ik niet fijn gevonden.

Je werkt aan al onze drie diergroepen. Voor de mensen die je minder goed kennen: hoe lang doe je dat al en waar ben je vooral mee bezig?

In mijn werkzame leven had ik vaak wat te weinig tijd voor natuurzaken. Het bedrijf waar ik werkte (British American Tobacco) verhuisde de productie naar Oost-Europa, waardoor de wat oudere werknemers met een goede regeling al met vervroegd pensioen konden gaan. Zodoende kon ik al op mijn 57e met vervroegd pensioen en de afgelopen 15 jaar kon ik me volop op mijn hobby storten. Hoewel ik altijd met veel plezier gewerkt heb, had ik snel mijn draai gevonden en het werk nooit meer gemist. Vrijwilligerswerk doe ik nu al ruim 15 jaar en voor RAVON werk ik zowel aan de monitoring van

Figuur 1. Lendersprijswinnaar 2020 Gerrit Kolenbrander ontvangt de prijs wegens de coronamaatregelen bij zijn voordeur. (Foto: Raymond Creemers)

Figuur 2. Gerrit op zoek naar reptielen in het Bergherbos. (Foto: Arnold van Rijsewijk)

Voordragen kandidaten Lendersprijs 2021

Tijdens de RAVON-dag delen wij een Lendersprijs uit aan iemand die een grote bijdrage heeft geleverd aan de bescherming van onze soortgroepen.

De criteria om in aanmerking te komen voor de prijs zijn:

- De kandidaat heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de bescherming van reptielen, amfibieën en/of vissen;
- De bescherming heeft een regionale, landelijke of internationale uitstraling.
- De soortkennis en/of het werken aan bescherming wordt actief uitgedragen.

Wilt u een kandidaat voordragen?
Download dan het formulier op www.ravon.nl/ lendersprijs en zend dit vóór 23 oktober per email aan kantoor@ravon.nl.

Houd het vertrouwelijk, dus breng uw kandidaat niet op de hoogte van uw voordracht!

amfibieën als reptielen en onderzoek naar de grote modderkruiper. Daarnaast ben ik vrijwillig boswachter voor Natuurmonumenten. Ik geef regelmatig excursies in hun terreinen en doe veel aan monitoring en beheerswerkzaamheden. Ik heb geen BOA-bevoegdheid maar alleen al door de kleding van Natuurmonumenten kan ik mensen wel gemakkelijk aanspreken en leg ik uit waarom ze bijvoorbeeld de hond aangelijnd moeten houden.
Onlangs hebben we nog nieuwe zonplekken voor reptielen aangelegd door kleine stukjes in hoge vegetaties met een bosmaaier voorzichtig te maaien. Het zijn eigenlijk aan het terrein aangepaste zonplekken voor de gladde slang, een kleinere versie van de slangenbulten die Arnold van Rijsewijk met succes in Noord-Brabant voor de gladde slang heeft aangelegd.

Naast het vrijwilligerswerk van RAVON ben je ook met andere soortgroepen in de weer?
Aan huis heb ik een kraamkolonie van gewone dwergvleermuizen, die zijn nu net vertrokken maar er zaten er maar liefst 80 in. En er komt mogelijk een vleermuiskelder met een oeverzwaluwenwand in Zevenaar waarvoor ik ga adviseren. Verder ben ik actief lid van de plaatselijke nestkastenwerkgroep.
Met de werkgroep OK Zevenaar (voor onderhoud Kleine Landschapselementen) onderhouden we een tiental poelen en sinds twee jaar onderhouden we ook een botanische parel met stroomdalflora. Het is een hele oude, lange tijd wat verwaarloosde zanddijk waar vroeger ook hazelworm en zandhagedis voorkwam. Met de werkgroep zijn we met 10 mensen bijna elke week wel actief. En nu mijn vrouw ook met pensioen is heb ik al helemaal geen tijd om me te vervelen.

Wat is je favoriete diersoort en waarom?
Eigenlijk heb ik niet echt een favoriete soort. Ze zijn allemaal wel leuk en ertussen kiezen is lastig. Ik kijk dan ook naar alle diergroepen, inclusief insecten. Tijdens excursies leg ik ook altijd aan mensen uit dat we het nooit specifiek voor die ene soort doen, maar dat veel andere soorten meeprofiteren van het gevoerde beheer. Een corridor aanleggen voor de gladde slang levert ook veel natuurwinst op voor tal van andere soorten en ook bij poelenonderhoud en het knotten van wilgen doe je het voor een heel scala aan soorten.

Wil je RAVON nog iets meegeven?
RAVON zou nog wat meer aan de naamsbekendheid kunnen doen, want tijdens excursies merk ik vaak dat mensen RAVON nog niet kennen. Het promotiemateriaal helpt dan veel en ik verwijs altijd naar de RAVON-website. Daarnaast vind ik het belangrijk om jonge mensen op te leiden bij soortherkenning en in het beheer, zelf begeleid ik ook studenten van bijvoorbeeld Helicon Velp.

Summary

Interview with the winner of the Lenders Prize 2020
Just before the annual meeting of RAVON on November 14th 2020, Gerrit Kolenbrander received the Lenders Prize (bronze sculpture of a tree frog and a charter) as a mark of appreciation for his work in the field (monitoring, research and education). As regional contact person he assists many volunteers and students.

Raymond Creemers
r.creemers@ravon.nl